

GEMEENTE WESTLAND INFORMATIE BESLUIT BIJSTANDVERLENING ZELFSTANDIGEN (BBZ) 2020

Er is een regeling voor bijstandsverlening aan zelfstandigen; het besluit Bijstandverlening zelfstandigen (Bbz). Het Bbz is een onderdeel van de Participatiewet en is er speciaal voor:

- personen met een zelfstandig beroep of eigen bedrijf, die met tijdelijke financiële problemen te maken hebben (zogenoeten "gevestigde zelfstandigen": zie A);
- personen die een zelfstandig beroep of eigen bedrijf willen starten ("starters": zie B);
- personen die binnenkort hun zelfstandig beroep of eigen bedrijf willen beëindigen (zie C);
- personen, geboren voor 1 januari 1960, met een zelfstandig beroep of eigen bedrijf en onvoldoende inkomen (hieruit) ontvangen (zie D);

U moet een Bbz-aanvraag in uw woonplaats indienen.

ALGEMEEN

Omschrijving van het begrip "zelfstandige"

Voor het Bbz is een zelfstandige een persoon in de leeftijd van 18 tot de pensioengerechtigde leeftijd in de zin van de Algemene Ouderdomswet (AOW) die:

1. **voor het inkomen aangewezen is op het eigen bedrijf/zelfstandig beroep;**
2. **voldoet aan de wettelijke eisen voor de uitoefening van het bedrijf/beroep;**
3. **fiscaal gezien aan het uren criterium voldoet voor toepassing van zelfstandigenaftrek;**
4. **alleen of samen met degenen met wie het bedrijf/beroep wordt uitgeoefend de volledige zeggenschap heeft en financiële risico's draagt.**

Ingeval van andere inkomsten van u en/of uw eventuele partner, worden deze vergeleken met de voor u toepasselijke bijstandsnorm. Deze bijstandsnorm bestaat uit een uitkeringsnorm die afhankelijk is van uw persoonlijke situatie, eventueel aangevuld met de premie voor een particuliere arbeidsongeschiktheidsverzekering en een toeslag voor de woonlasten. Als de andere inkomsten hoger zijn dan de bijstandsnorm bent u voor het inkomen niet aangewezen op het eigen bedrijf en zijn er vanuit het Bbz **geen** mogelijkheden voor financiële hulp. Bij de informatie over de diverse doelgroepen zal daar waar nodig aanvullende informatie over de punten 1 tot en met 4 worden verstrekt.

Eigen financiële middelen of mogelijkheden via een bank gaan voor

De regeling schrijft voor dat alle financiële middelen (zoals onder andere spaargelden) van u, uw eventuele partner en eventuele inwonende, minderjarige kinderen of mogelijkheden via een bank eerst aangesproken moeten worden.

Bedrijfsvormen

De regeling richt zich in beginsel op een beperkt aantal zogeheten "bedrijfsvormen", te weten: éénmanszaak, maatschap, vennootschap onder firma, commanditaire vennootschap (maar dan alleen de beherend vennoot of vennoten) en de coöperatieve vereniging met wettelijke aansprakelijkheid. Voor wat een BV betreft geldt het volgende: Een directeur van een BV wordt voor de regeling niet als zelfstandige aangemerkt als de meerderheid van de aandelen in het bezit is van één of meer personen die niet in het bedrijf werkzaam zijn. Een directeur van een BV die bijvoorbeeld slechts 1% van de aandelen heeft, maar samen met wie hij/zij het bedrijf uitoefent de meerderheid van de aandelen heeft, kan - samen met die anderen - wel als zelfstandige worden aangemerkt, op voorwaarde dat ook aan de eerdergenoemde punten onder 1, 2 en 3 wordt voldaan. Voor alle overige bedrijfsvormen, zoals bijvoorbeeld een Stichting, is in beginsel **geen** beroep op het Bbz mogelijk. Ingeval er sprake is van een samenwerkingsverband, bijvoorbeeld een Vennootschap onder firma, geldt dat de regels voor alle vennoten en eventuele partners gelden.

Periodieke uitkering

Daar waar in deze informatie gesproken wordt over een periodieke uitkering voor het levensonderhoud geldt verder dat:

- hiervoor de normen van de P-wet gelden en ingeval van andere inkomsten sprake is van een aanvulling tot deze normen;
- verstrekking in de regel plaatsvindt in de vorm van een renteloze lening waarbij afhankelijk van uw inkomen en vermogen besloten kan worden dat u de uitkering als gift kunt beschouwen of (deels) terug moet betalen.

In geval er sprake is van een samenwerkingsverband (bijvoorbeeld een vennootschap) bent u verplicht inzage te verstrekken in de vermogenspositie van uw vennoot of vennoten en eventuele partners, omdat wij op grond van wettelijke bepalingen moeten beoordelen of de vennoot in uw kosten van levensonderhoud kan voorzien.

Afhandelingstermijn van uw aanvraag

De wettelijk voorgeschreven afhandelingstermijn voor een aanvraag is dertien weken en deze periode kan - indien noodzakelijk - met nogmaals dertien weken worden verlengd. Verder geldt in zijn algemeenheid dat de gemeente zich bij Bbz-aanvragen laat adviseren door de Rijkdienst voor Ondernemend Nederland ingeval van glastuinbouwbedrijven, of het Instituut Midden- en Kleinbedrijf (IMK) voor de overige bedrijven.

A) ZELFSTANDIGEN MET (TIJDELIJKE) FINANCIËLE PROBLEMEN

Zelfstandigen die (tijdelijk) onvoldoende financiële middelen hebben om aan de zakelijke- en privé-verplichtingen te kunnen voldoen kunnen een beroep doen op het Bbz voor bedrijfskapitaal in de vorm van een rentedragende lening of een periodieke uitkering voor het levensonderhoud. Naast de algemene voorwaarden zijn er een aantal voorwaarden waar u mee te maken krijgt:

Bedrijfskapitaal:

- U moet al redelijke tijd zelfstandige zijn (hieronder wordt doorgaans minimaal anderhalf jaar verstaan, indien u hier nog niet aan voldoet zie B), zeggenschap in het bedrijf hebben en financiële risico's dragen.
- U en uw eventuele partner moeten voor een aanmerkelijk deel afhankelijk zijn van de inkomsten uit het bedrijf.
- U, uw eventuele partner en eventuele inwonende minderjarige kinderen beschikken niet of over onvoldoende eigen financiële middelen, zoals spaargelden e.d.
- Er zijn geen andere mogelijkheden om aan financiële middelen te komen. Hieronder wordt verstaan dat u geen lening of krediet bij een bank kunt verkrijgen.
- Uw onderneming moet aan de wettelijke eisen voldoen en in Nederland zijn gevestigd.
- Uw bedrijf moet levensvatbaar zijn. Dit betekent dat uw inkomen nadat eventueel bedrijfskapitaal is toegekend naar verwachting voldoende zal zijn om aan alle zakelijke- en privé-verplichtingen te kunnen voldoen; de financiële problemen moeten dus van tijdelijke aard zijn.

Het maximaal toe te kennen bedrijfskapitaal bedraagt € 203.135,00 (*), Hierover is rente, momenteel 8% (*), verschuldigd. De lening moet binnen maximaal 10 jaar afgelost worden en waar mogelijk worden zekerheden gesteld (bijvoorbeeld hypotheek op alle onroerende zaken). ***Uw eventuele partner is hoofdelijk aansprakelijk voor terugbetaling van de lening.***

Periodieke uitkering voor het levensonderhoud:

Om als gevestigde zelfstandige in aanmerking te komen voor een periodieke uitkering geldt dat er naast bovenstaande voorwaarden in de regel sprake moet zijn van bijzondere omstandigheden, die van tijdelijke aard zijn. Verminderde bedrijfsresultaten of slechte prijsvorming van producten in bijvoorbeeld de tuinbouw worden niet als bijzondere omstandigheden beschouwd. Een bijzondere omstandigheid is bijvoorbeeld wel een tijdelijke vermindering van de omzet als gevolg van een wegomlegging. De duur van een uitkering is maximaal 12 maanden, maar deze termijn kan in zeer bijzondere situaties met 24 maanden verlengd worden. De hoogte van de uitkering is afhankelijk van uw persoonlijke situatie; zo wordt er rekening gehouden met eventuele inwonende personen van 21 jaar en ouder die geen studiefinanciering ontvangen. In dat geval geldt dat de uitkering aangepast wordt aan de hand van het aantal inwonenden. Ingeval er geen sprake is van inwoning van meerderjarige personen bedraagt de uitkering voor een echtpaar € 1.503,31*, voor een éénoudergezin € 1.052,32* en voor een alleenstaande eveneens € 1.052,32* per maand (alle bedragen inclusief vakantietoeslag).

B) PERSONEN DIE ALS ZELFSTANDIGE WILLEN STARTEN

Vanuit het Bbz kan hiervoor eveneens een beroep worden gedaan op bedrijfskapitaal en - indien noodzakelijk - een periodieke uitkering voor het levensonderhoud gedurende een bepaalde (aanvangs)periode. Hiervoor gelden de voorwaarden zoals deze in het algemene deel en bij de "gevestigde zelfstandige" zijn opgenomen, uiteraard met uitzondering van de voorwaarde dat u al redelijke tijd zelfstandige dient te zijn. De wetgever gaat er vanuit dat u zelf zorgt voor een eigen inkomen, bijvoorbeeld uit loondienst. Ingeval u werkloos bent, uit hoofde hiervan een uitkering ontvangt en er voor de korte termijn geen uitzicht is op een baan in loondienst (hiervoor kan het UWV door ons worden geraadpleegd) kan de startersregeling bezien worden. Wij maken hiervoor ook gebruik van de diensten van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland of het IMK. Ervan uitgaande dat u een uitkering vanuit de P-wet ontvangt, kan onder bepaalde voorwaarden een zogeheten "voorbereidingsfase" van één jaar worden toegestaan, met behoud van de uitkering. In die fase kan een bescheiden renteloze lening worden verstrekt in verband met mogelijke voorbereidingskosten (bijvoorbeeld marktonderzoek). Als uw plannen een kans van slagen hebben om onder anderen op termijn zelf in de kosten van het bestaan te kunnen voorzien, wordt na de voorbereidingsfase het Bbz van kracht en kan er een rentedragende lening voor bedrijfskapitaal van maximaal € 37.398,00 (*) worden toegekend. In dit bedrag wordt de in de voorbereidingsfase verstrekte bijstand opgenomen. De lening moet binnen maximaal tien jaar afgelost worden. Indien noodzakelijk kan voor een periode van maximaal drie jaar een aanvullende bijstandsuitkering voor het levensonderhoud worden verstrekt. Deze uitkering wordt eerst als renteloze lening verstrekt, waarbij achteraf (aan de hand van jaarcijfers/belastingaangiften) bekeken wordt of u al of niet voldoende inkomsten heeft ontvangen. Als het eigen inkomen ontoereikend is geweest, wordt de verstrekte bijstand alsnog als gift beschouwd, is het eigen inkomen wel voldoende geweest dan wordt de bijstand (deels) van u teruggevorderd. Als er een aanvullende bijstandsuitkering wordt verstrekt zullen wij regelmatig bezien of het bedrijf nog levensvatbaar is. Mocht dit onverhoopt niet het geval (meer) zijn dan wordt de uitkering beëindigd.

C) ZELFSTANDIGEN DIE HET BEDRIJF MOETEN BEEINDIGEN

In voorkomende situaties kan vanuit het Bbz alleen een beroep worden gedaan op een periodieke uitkering. Achterliggende gedachte is dat er mogelijke allerlei afrondende werkzaamheden moeten worden uitgevoerd. Als er dan geen (andere) inkomsten zijn kan - indien noodzakelijk - een uitkering voor het levensonderhoud worden verstrekt.

Voorts gelden de volgende (aanvullende) voorwaarden:

- Er moeten aantoonbare en noodzakelijke redenen zijn op grond waarvan u het besluit heeft genomen om het bedrijf of beroep te gaan beëindigen, bijvoorbeeld dat er al geruime tijd geen of onvoldoende inkomsten uit het bedrijf worden ontvangen en u niet meer aan de financiële verplichtingen kunt voldoen.
- U bent verplicht om aantoonbaar pogingen in het werk te stellen om het bedrijf of beroep daadwerkelijk en zo spoedig mogelijk te beëindigen en om de jaarcijfers + belastingaangiften over het uitkeringsjaar binnen 6 maanden na afloop van het kalenderjaar aan te leveren.

De duur van de uitkering is maximaal 12 maanden. In bijzondere situaties kan deze periode eventueel met maximaal 12 maanden worden verlengd. De uitkering eindigt in ieder geval per de datum dat u het bedrijf of beroep daadwerkelijk heeft beëindigd.

Afhankelijk van uw situatie kunnen wij besluiten dat u actief naar werk moet zoeken en als werkzoekende ingeschreven moet staan bij het UWV/Werk.nl. Deze verplichting kan ook voor uw eventuele partner gelden.

D) ZELFSTANDIGEN GEBOREN VOOR 1 JANUARI 1960

U kunt een beroep doen op het Bbz voor bedrijfskapitaal en/of een periodieke uitkering voor het levensonderhoud.

Hiervoor gelden de algemene voorwaarden en (grotendeels) de voorwaarden zoals onder A) genoemd. Als bijzondere voorwaarden en bepalingen gelden:

- U moet minimaal 10 jaar zelfstandige zijn;
- Het te verwachten inkomen uit het bedrijf moet naar verwachting de komende jaren tenminste € 8.068,00 (*) per boekjaar bedragen.
- Het bedrijfskapitaal bedraagt maximaal € 10.157,00 (*);
- Als uw vermogen minder dan € 136.848,00 (*) bedraagt, kan het bedrijfskapitaal als gift beschouwd worden. Dit geldt ook voor de periodieke uitkering, tenzij uit de jaarcijfers blijkt dat u een hoger inkomen heeft behaald dan werd verwacht, in dat geval moet u de teveel betaalde uitkering terugbetalen.
- Als uw vermogen meer dan € 136.848,00 (*) bedraagt wordt het bedrijfskapitaal als renteloze lening verstrekt en dient u de verstrekte uitkering eveneens terug te betalen.

SAMENVATTEND OVERZICHT HULPVERLENING AAN ZELFSTANDIGEN

Algemene uitgangspunten Participatiewet/Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz):

- regeling is een laatste voorziening, andere (eigen) financiële mogelijkheden, inclusief die van inwonende, minderjarige kinderen of mogelijkheden via een bank gaan altijd voor.
- er moet sprake zijn van een aantoonbare noodzaak voor financiële hulpverlening.
- uitkeringen worden vastgesteld aan de hand van de normen van de Participatiewet, eventuele andere inkomsten worden hierop in mindering gebracht.

Bijzondere bepalingen voor zelfstandigen:

- ± 1,5 jaar als zodanig werkzaam zijn = gevestigde zelfstandige, indien korter = starter.
- voor het inkomen grotendeels aangewezen op inkomen uit bedrijf.
- financiële risico's dragen en zeggenschap in het bedrijf hebben.
- voldoen aan wettelijke eisen en bedrijf moet in Nederland gevestigd zijn.
- voldoen aan voorwaarden voor (fiscale) zelfstandigenaftrek.
- in beginsel beperkt aantal toegestane bedrijfsvormen: éénmanszaak, maatschap, vennootschap onder firma, beheerend vennoot van een commanditaire vennootschap, coöperatieve vereniging met wettelijke aansprakelijkheid, afhankelijk van situatie directeur van een B.V.
- bedrijf moet levensvatbaar zijn (naar verwachting voldoende inkomsten uit bedrijf om alle lasten zowel zakelijk als privé te kunnen voldoen), tenzij er sprake is van bedrijfsbeëindiging, aparte regels voor personen geboren voor 1 januari 1960 die minimaal 10 jaar als zelfstandige werkzaam zijn.
- in geval van een uitkering voor het levensonderhoud is het inkomen en vermogen bepalend voor de vorm waarin de uitkering uiteindelijk wordt verstrekt (gift of terugbetalen).

INFORMATIEPLICHT

Ingeval van een aanvraag gaan wij er vanuit dat u de juiste gegevens aanlevert. Als u dit nalaat waardoor wij ten onrechte of teveel bijstand hebben toegekend, vorderen wij de bedragen van u terug en kan een boete worden opgelegd. Afhankelijk van de hoogte van de terugvordering kunnen wij aangifte doen bij het Openbaar Ministerie. De verplichting om tijdig en juiste informatie te verstrekken geldt gedurende de looptijd van een Bbz-lening of zolang u recht heeft op een Bbz-uitkering.

Voor meer informatie kunt u telefonisch contact opnemen met de afdeling Inkomen, telefoonnummer 14 0174 of via email Bbzsoza@gemeentewestland.nl

Aan dit voorlichtingsmateriaal kunnen geen rechten worden ontleend.

(*)Alle genoemde regelingen, bedragen en percentages gelden vanaf 1 januari 2020, maar kunnen vanwege wettelijke aanpassingen worden gewijzigd.